

Slovo k povzbuzení na neděli 20. března 2022, na 3. neděli postní – C
Biblická čtení: Ex 3,1-8a.13-15; Ž 103; 1Kor 10,1-6.10-12; Lk 13,1-9

Milé sestry, milí bratři,

dovolte mi, prosím, dnes výjimečně začít **vyprávěním** jednoho setkání.

Tento pátek krátce před polednem mi zavolal jeden můj dlouholetý kamarád s prosbou, zda bych nemohl jít zaopatřit jeho umírající tchyni do vinohradské nemocnice. Protože něco takového je jednou z nejzákladnějších kněžských povinností a navíc v tu chvíli nekolidovala ani s žádnou jinou, hned jsem se sebral a vydal se do nemocnice. Tam jsem staříčké umírající paní, kolem které se shromáždili její nejbližší, udělil poslední pomazání. Když mne pak můj kamarád vyprovázel z oddělení zpět k nemocničnímu schodišti, na chvíli jsme se zapovídali. A jak jinak než o nynější tak těžké situaci. Po několika větách si povzdechl něco ve smyslu: „**I když válka je především strašná, doufám, že nás, zpovynané lidstvo, konečně aspoň trochu zastaví. Vždyť náš způsob života byl už tak neúnosný, že už bylo jen otázkou času, kdy jako lidstvo narazíme, covid asi nestačil...**“ Tím jsme se rozloučili.

Dovolím si podotknout, že **můj kamarád** není ani žádným konspirátorem, ani čtenářem dezinformačních webů, ani člověkem, který by si myslel, že má mít na všechno jasný názor, anebo někým, kdo se považuje za proroka. A ani není člověkem, který je schopen svět vnímat jen prvoplánovitě z pohodlí svého domova. Naopak, je jedním z nejpokornějších lidí, které znám, člověkem extrémně inteligentním, vysokoškolským profesorem, proděkanem jedné z fakult svazku univerzity, předním odborníkem ve svém oboru. Jeho dva synové dobrovolnický pomáhají střídavě na polsko-ukrajinské hranici a na pražském hlavním nádraží. A on jim k tomu dává svou otcovskou podporu.

Svá slova řekl nejspíš **bez** vědomého **kontextu** s úryvky z Písma dnešní třetí neděle postní. Přesto jeho **způsob čtení bolestných znamení nynější doby není** právě přečteným biblickým čtením rozhodně **vzdálen**, zvláště čtení druhému a evangelijnímu ne. Zdá se, že s nimi naopak velmi souzní, je jejich aplikací a výkladem.

Aniž by totiž byla jakkoli **relativizována hrůza války a bolest** jejích obětí **Aniž by** jakkoli byl **relativizován zjevný šílený hřích** těch, kteří vedou agresivní válku, k čemuž je žádná složitost světa, byť by byla třeba sebevětší, nemohla a nemůže ospravedlnit. **A aniž** bychom se odvážili jakkoli říci, že **všichni lidé** jsou **stejně zpovynaní** a že **kolektivní vinou** jsou vinni všichni stejně, **snad lze** ve světle dnešního Božího slova opravdu říci následující:

Zaprvé: Ti, které postihla katastrofa, nejsou ani většími hříšníky, ani méně lidmi než ti, na něž zatím nedolehla. «Myslíte, že ti Galilejci, když to museli vytrpět, byli větší hříšníci než ostatní Galilejci? Anebo oněch osmnáct, na která padla věž v Siloe a usmrtila je, že byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, říkám vám» říká v evangeliu sám Pán Ježíš.

Lidé, na něž dopadla katastrofa války na Ukrajině, **nejsou jinými lidmi** než my, **my nejsme jinými lidmi** než oni anebo podobně trpící lidé kdekoli jinde na světě. A už vůbec nejsme nějakými více-lidmi. **Nikdo z nás není bez** vlastních **vin**, **nikdo** nemůže říci, že by **neměl** vůbec žádný podíl na **strukturálních hříších světa**, nikdo z nás **není** docela **svatý**. «Když se někdo domnívá, že stojí, ať si dá pozor, ať si dá pozor, aby nepadl» glosuje svatý Pavel.

Zadruhé: Katastrofy jsou vždycky **výzvou k obrácení** i těm, kteří se o nich (zatím) jen dozvídají. «To se jim přihodilo jako výstražný příklad a bylo to napsáno jako poučení pro nás, kteří žijeme v době poslední» píše dál svatý Pavel.

Celodenní proud úděsných a nesmírně bolestných **zpráv a reportáží** o lidském utrpení, které vidíme a slyšíme a které nás nemohou nechat chladnými, musíme číst **i jako výzvu k vlastnímu obrácení**. Ježíšova slova «Když se však neobráte, všichni podobně zahynete» nemusíme snad číst jako předpověď dalšího vývoje válečné situace, ale především jako **mataforu hrozby** věčného zavržení a zatracení, vlastního ztracení se, jako **Kristův důrazný apel** k opravdovému obrácení srdce i činů, ke změně smýšlení podle evangelia.

A zatřetí: Obrácení, o které jde, skutečná změna smýšlení a z ní vyplývající **odvrácení se od zla a sebe samého k Bohu, dobru a druhým lidem**, musí být nějak **konkrétní**, nejen slovem ale **dobrým činem** vycházejícím nejlépe ze **srdce**. «Tyto věci se staly nám pro výstrahu, abychom netoužili po špatnostech» slyšíme dále v dnešním druhém čtení.

Milé sestry, milí bratři, ano, v případě nynější války jde především o **katastrofu**. Svět je velmi složitý. Ale útočná válka je **hříchem** agresorů, kteří ji rozpoutali, a **utrpením** masy obyčejných lidí, a to na všech stranách konfliktu. Je třeba se usilovně **modlit** za mír a snažit se **pomoci** trpícím, zvláště uprchlíkům, nakolik je to v našich silách a možnostech.

Ale je také třeba ve světle víry děsivé události číst i jako **znamení**, možná **poslední**, volající k obrácení, žádající změnu smýšlení, změnu srdce, odvrácení se od zla a sebe k dobru, k Bohu a druhým lidem. **S Boží pomocí**.

Samozřejmě, i my potřebujeme nyní **Boží útěchu**. Už třeba jen proto, abychom mohli těšit druhé a pomáhat jim, to bez síly nejde. Útěchu a sílu u Boha čerpejme, choďme si o pro ně, prosme o ně. **Ale nelze neslyšet i varování**.

Zkusme, začněme proto vše nynější dění vnímat **i jako znamení**, které nás volá k nějakému zásadnějšímu obrácení se k Bohu, ne snad ani tak v jednotlivostech jako v celkovém smýšlení a nastavení. Ve zvuku dnešního Božího slova zvláště k pokoře, ke vzájemné sounáležitosti s ostatními lidmi a solidaritě s trpícími, k odvrácení se od zla, k touze, aby to vše nezůstalo jen u slov. Třeba jen u povzdechu mého dlouholetého kamaráda.

Možná právě pro tento okamžik, **pro nynější dobu** nám byla **dána křesťanská víra**, ukázal se nám Bůh v našem hořícím keři, abychom – podobně jako Mojžíš – pomohli i druhým na pouti k Bohu a dobru, k vysvobození z otroctví zla. A to se děje jen **Bohem** a **dobrem**, skrze Krista našeho Pána...